

Javor *Acer*

Okrasné javory sú vyšľachtené do viacerých farebných odtieňov a tvarov. Niektoré sa sfarbujú až na jeseň, iné sú žiarivé celoročne. Pestovať ich možno v každej záhrade, aj v tej najmenej - na výber sú všetky veľkosti. Okrasné javory dodajú záhrade čaro a atmosféru. Na pestovanie nie sú náročné, darí sa im skôr v polotieni, alebo aspoň na mieste, kde ich netrápi poludňajšie slnko. Naň sú citlivé, hlavne mladé sadenice - tie sa oplatí ochrániť treba zástenou, ak nie je k dispozícii väčší tieň. Ideálne miesto je stanovisko s vyššou vzdušnou vlhkosťou, napríklad v blízkosti záhradného jazierka. Voľnokorenné sadenice sa sadia až po opadnutí listov. Stromčeky pestované v kontajneroch sa môžu vysádzať prakticky celoročne. Vzhľadom na veľkosť záhrady je najlepšie si vybrať javor ideálnej veľkosti a tvaru pre konkrétnu záhradu - potom žiadne ďalšie úpravy nebudú potrebné. Mierne tvarovanie a usmerňovanie rastu a veľkosti javorov je možné, ale musí sa vykonávať v čase vegetácie. Radikálny rez býva väčšinou neuspokojivý a vzhľad a životnosť javorov potom trpí. Predjarný rez spôsobuje prílišný výron miazgy a rezné rany sú vstupnou bránou pre infikovanie drevokaznými hubami.

Choroby a škodcovia javora

Poškodenie na listoch spôsobujú viaceré druhy roztočov rodu *Aceria spp.* Patria sem napríklad druhy:

- *Aceria macrorhynchus*,
- *A. macrochela*,
- *A. pseudoplatani* a iné.

Na vrchnej strane listov sa tvoria drobné bradavičky

- *Aceria macrorhynchus* – pokrývajú celý list a majú ružovú až krvavú farbu,
- *A. macrochela* – len na žilkách, sú väčšie a rozmiestnené menej husto, alebo tvoria povlaky na spodnej strane listov
- *A. pseudoplatani*. roztoče na listoch znižujú ich asimilačnú plochu a pri väčšom výskyte oslabujú stromy.

U dospelých stromoch sa ochranné opatrenia nevykonávajú. škôlkach sa aplikujú akaricídne prípravky.

Špirálovka Tulasneova

Špirálovka Tulasneova *Uncinula tulasnei* vytvára okrúhle sivobiele škvrny na vrchnej strane listov a niekedy je pokrytý celý povrch listovej čepele. Povlak pozostáva z hrubej, trvácej, žiarivo bielej myceliálnej siete. Od polovice leta mycélium vytvára konidiofory s mikrokonídiami, v menšej miere sa tvoria aj makrokonídie. V jeseni sa vytvárajú kleistotécia, ktoré sa v jari otvárajú a z vreciek sa uvoľňujú askospóry. Na starších stromoch huba neškodí, iba znižuje ich estetickú hodnotu.

Japonské javory trpia hubovými chorobami:

Verticillium

Môže spôsobiť aj úplné odumretie stromu. Prejaví sa najskôr ako usychanie vetvičiek, potom celých konárov. Včasné odstránenie takto napadnutých vetiev môže strom zachrániť.

Múčnatka Javora

Niekedy sa objaví na javore múčnatka a huby spôsobujúce hnedé zasychanie okrajov listov. K tomu dochádza prevažne u stromov oslabených zlým rezom alebo u javorov pestovaných v extrémnych podmienkach okolo ciest alebo v mestskej dlažbe. Javory je možné akútne aj preventívne ošetriť biologickými (roztokom sódy bikarbóny a vody (asi 1 polievková lyžica do 1 litra vody), alebo chemickými prípravkami proti hubovým chorobám (Baycor, Talent, Falcon alebo Horizon) , ale hlavné je sa o ne správne starať a vysadiť ich na vhodné miesto a vykonávať správne vedený rez.

